

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/63/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4423202953
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Šefčíková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:4423202953.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Šefčíkovej a sudcov JUDr. Daniela Ilavského a JUDr. Petra Kalatu, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., narodený XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa matky: B. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom D., E. A. XXX, t. č. F., G. X, zastúpená splnomocnencom: JUDr. Ema Zacharová, advokát s.r.o., so sídlom Nové Zámky, Forgáčova bašta 5676/7 a otca: H. B., narodený XX.XX.XXXX, bytom C., I. J. XXX/XX, zastúpený splnomocnencom: JUDr. Ivana Starzyková, advokátka so sídlom Šurany, M. R. Štefánika 14, o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/117/2023-253 zo dňa 25.09.2024, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I. a III. **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., IV. a V. v zamietajúcej časti určenia výživného zo strany otca a závislom výroku VI. **r u š í a** vec mu v zrušenom rozsahu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

III. Výrok V. v zamietajúcej časti návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti **r u š í .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v záhlaví špecifikovaným rozsudkom zveril maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, počnúc od právoplatnosti rozsudku tak, že matka bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa od prvého dňa príslušného kalendárneho mesiaca od 15:00 hodiny do piateho dňa príslušného kalendárneho mesiaca do 15:00 hodiny, od deviateho dňa príslušného kalendárneho mesiaca od 15:00 hodiny do trinásteho dňa príslušného kalendárneho mesiaca do 15:00 hodiny, od sedemnásteho dňa príslušného kalendárneho mesiaca od 15:00 hodiny do dvadsiateho prvého dňa príslušného kalendárneho mesiaca do 15:00 hodiny, od dvadsiateho piateho dňa príslušného kalendárneho mesiaca od 15:00 hodiny do dvadsiateho deviateho dňa príslušného kalendárneho mesiaca do 15:00 hodiny a otec bude zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa od piateho dňa príslušného kalendárneho mesiaca od 15:00 hodiny do deviateho dňa príslušného kalendárneho mesiaca do 15:00 hodiny, od trinásteho dňa príslušného kalendárneho mesiaca od 15:00 hodiny do sedemnásteho dňa príslušného kalendárneho mesiaca do 15:00 hodiny, od dvadsiateho prvého dňa príslušného kalendárneho mesiaca od 15:00 hodiny do dvadsiateho piateho dňa príslušného kalendárneho mesiaca do 15:00 hodiny a od dvadsiateho deviateho dňa príslušného kalendárneho mesiaca od 15:00 hodiny do prvého dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca do 15:00 hodiny (výrok I.). Počas letných prázdnin otec bude mať maloleté dieťa v osobnej starostlivosti od 01.07. príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 08.07. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny, od 15.07.

príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 22.07. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny, od 29.07. príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 05.08. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny, od 12.08. príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 19.08. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny, od 26.08. príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 01.09. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny a matka bude mať maloleté dieťa v osobnej starostlivosti od 08.07. príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 15.07. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny, od 22.07. príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 29.07. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny, od 05.08. príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 12.08. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny a od 19.08. príslušného kalendárneho roka od 15:00 hodiny do 26.08. príslušného kalendárneho roka do 15:00 hodiny (výrok II.). Rodičia si maloleté dieťa budú preberať a odovzdávať v predškolskom zariadení. V prípade, ak maloleté dieťa nebude v predškolskom zariadení, preberie si ho rodič, ktorý má zabezpečovať osobnú starostlivosť o dieťa v mieste bydliska rodiča, ktorého osobná starostlivosť končí (výrok III.). Otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky (výrok IV.). Návrh matky na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a určenie výživného zo strany otca zamietol (výrok V.) O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu (výrok VI.).

2. Rozsudok právne odôvodnil aplikáciou článku 5, § 24 ods. 2 až 5, § 28 ods. 1 a 2 § 62 ods. 1 až 6, § 62 ods. 1 až 6, § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), článku 3 ods. 1, článku 9 ods. 3, článku 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa, vecne tým, že boli splnené podmienky pre úpravu výkonu práv a povinností rodičov k maloletému, keďže rodičia spolu nežili a na ich úprave sa nevedeli dohodnúť.

3. Zistil, že rodičia maloletého nie sú manželia a nežijú spolu od apríla 2022, keď sa matka odsťahovala k svojim rodičom a aktuálne žije v spoločnej domácnosti s novým partnerom. Po odsťahovaní sa matky zo spoločnej domácnosti, otec nemal spočiatku kontakt s maloletým, ale neskôr sa rodičia dohodli na režime jeho stretávania sa s maloletým v intervale striedania „tri dni“ matka a „dva dni“ otec. Uvedené stretávanie prebiehalo až do konca marca 2023, keď matka náhle odmietla mu syna odovzdať bez uvedenia dôvodu a odmietla s ním o tom komunikovať. Na základe uznesenia Krajského súdu v Trnave č.k. 12CoP/149/2023-69 zo dňa 31.10.2023 je dočasne upravený styk otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý týždeň od stredy od 16:00 hod. do štvrtku do 16:00 hod. a každý párny týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. s tým, že si maloletého prevezme a vráti v určenom čase v mieste bydliska matky, matka je povinná dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a odovzdať mu ho. Zo správ zo šetrenia pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 14.08.2023 a 15.02.2024 mal za preukázané, že otec maloletého býva v štvorzbovom rodinnom dome, matka je vlastníčkou trojizbového bytu, v ktorom býva s maloletým a jej partnerom. Maloleté dieťa má v domácnosti oboch rodičov vytvorené vhodné podmienky pre hru a odpočinok. Bol vykonaný pohovor s maloletým, ktorý uviedol, že ľúbi tatinka aj maminku. Je maminkin poklad a ockove srdiečko. Pôsobil zdravo a spokojne. Citovú náklonnosť prejavoval k obom rodičom. Rodičia sa podrobili opatreniam na základe dohody s Centrom pre deti a rodiny Nové Zámky zo dňa 11.07.2023 zameraným na motiváciu rodičov ku kooperácii a konštruktívnej komunikácii a pomoc pri spracovaní emocionálnych stavov prežívania matky. Ciele boli vyhodnotené ako splnené. Zdrojom napätia a nezhôd nie je zlyhávajúca komunikácia medzi rodičmi, ale odlišné názory na to, čo je v záujme maloletého. U oboch rodičov bolo pozitívne ocenené, že v prítomnosti maloletého sa snažili konfliktom predchádzať a ich komunikácia bola na formálnej úrovni spĺňajúcej pravidlá slušnej, rešpektujúcej komunikácie. Zo správ z Referátu poradensko-psychologických služieb zo dňa 09.01.2024 a 03.04.2024 vyplýva, že poradensko-psychologická práca s klientmi bola zameraná na zisťovanie ich vzájomných vzťahových väzieb, úrovne rodičovských kompetencií a napĺňania potrieb dieťaťa. Obsahom poradensko-psychologickej činnosti bola predovšetkým psychologická podpora klientov pri vyjadrovaní ich emócií a názorov v súvislosti s prežívaním ich aktuálneho nastavenia pri úprave práv a povinností voči maloletému. Taktiež uviedli, že naďalej pretrváva problém krátkodobého intervalu styku, pričom otec verbalizoval, že so svojím synom chce tráviť čo najviac času. Zo znaleckého posudku č. 09/2024 znalkyne z odboru psychológie a odvetvia poradenskej psychológie PhDr. Dominiky Vaškovič a jej výsluchu zistil, že citové väzby maloletého k obom rodičom sú sytené pozitívnymi emóciami. K obom rodičom má maloletý vytvorené silné emočné puto. S oboma rodičmi sa cíti bezpečne. Nepreferuje ani jedného z rodičov. Obaja rodičia sú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa z hľadiska ekonomického, sociálneho i emocionálneho. Ani u jedného z rodičov sa nepotvrdil výskyt agresívneho

správania. Osobnosť matky je skôr submisívna a osobnosť otca je dominantná. Maloletý v rámci psychologického vyšetrenia neprejavoval známky úzkosti, nervozity, neochoty alebo strachu. Maloletý má schopnosť primerane veku sa adaptovať na nové podmienky. Jeho aktuálny psychický stav sa dá hodnotiť ako bez pozoruhodností v správaní. Zo záverov znaleckého posudku vyplýva, že vhodnou formou starostlivosti o maloletého je striedavá osobná starostlivosť, a to menej ako týždňová, napr. štyri dni u matky a štyri dni u otca, teda u oboch rodičov v rovnakom časovom intervale z dôvodu, že maloleté dieťa má vytvorený dôverný a pevný vzťah s oboma rodičmi a obaja rodičia sú schopní zabezpečiť starostlivosť o maloletého a majú na to vytvorené vhodné podmienky. V prípade zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matke navrhla znalkyňa upraviť styk otca s maloletým na každý týždeň od pondelku do stredy s prespaním a každý druhý víkend od piatku do nedele s prespaním. Znalkyňa však považuje za najvhodnejšiu formu starostlivosti o maloletého striedavú osobnú starostlivosť z dôvodu, že maloleté dieťa má vytvorený dôverný a pevný vzťah s oboma rodičmi. V dlhšom časovom horizonte, t.j. po nástupe a adaptácii do základnej školy bude vhodné potenciálne zväziť a predĺžiť rozsah tejto starostlivosti, t.j. sedem dní u jedného rodiča a sedem dní u druhého rodiča. Odporučila rodičom pripraviť maloleté dieťa na stretnutie s druhým rodičom tak, aby sa na toto stretnutie tešilo. Otec navrhoval zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti po piatich dňoch a štyroch nociach. Počas letných prázdnin žiadal upraviť týždňovú striedavú osobnú starostlivosť s preberaním v predškolskom zariadení. Výživné nežiadal určiť. Právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok navrhol určiť obom rodičom. Mal príjem zo závislej činnosti v sume 850,- eur mesačne. Matka navrhla zveriť maloletého do jej osobnej starostlivosti z dôvodu odlišných výchovných metód rodičov. Výživné navrhla otcovi určiť v sume 500,- eur mesačne a styk upraviť podľa neodkladného opatrenia. Kolízny opatrovník navrhoval zveriť maloletého do striedavej osobnej starostlivosti v súlade so znaleckým posudkom, a to tak, že matka by zabezpečovala osobnú starostlivosť o dieťa od prvého dňa mesiaca do piateho dňa a potom otec od piateho dňa do deviateho dňa s preberaním/odovzdaním maloletého o 15:00 hod. v materskej škole a keby sa dieťa nenachádzalo v škôlke, tak v domácnosti rodiča, u ktorého sa dieťa nachádza. Počas letných prázdnin navrhla ponechať bežný styk, prípadne stretávanie ponechala na dohodu rodičov. Navrhla tiež určiť výživné zo strany otca a výšku výživného ponechala na úvahu súdu. Na informatívnom stretnutí rodičov dňa 07.08.2023 sa rodičia dohodli, že maloletého si budú striedať v režime, že maloletý bude mať otec 48 hodín a matka 72 hodín. Na informatívnom stretnutí rodičov dňa 12.08.2023 otec uviedol, že obaja sa vedú o dieťa dobre postarať. Matka uviedla, že na maloletého nepôsobí dobre časté striedanie prostredia. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, podľa potvrdenia o zdaniiteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za rok 2023 mal otec maloletého priemerný mesačný čistý príjem 1 685,38,- eur. Od januára do časti mesiaca september 2023 bol zamestnaný u K. C. a následne sa zamestnal u L., A.. Býva vo vlastnom rodinnom dome. Jeho mesačné náklady činia na elektrinu 149,90,- eur, vodné a stočné 30,- eur, hypotéka 160,31,- eur, poistenie 56,50,- eur, doplnkové dôchodkové sporenie 20,- eur, strava 250,- eur, drogéria 30,- eur, oblečenie 40,- eur, daň z nehnuteľnosti a komunálny odpad 72,52,- ročne, čo je priemerne mesačne 6,04,- eur a výdavky na maloletého 100,- eur mesačne, čo spolu činí 842,75,- eur mesačne. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, bola na rodičovskej dovolenke a v súčasnej dobe nemá žiaden príjem. Je nezamestnaná. Všetky výdavky jej hradí partner, matka a rodina, ktoré činia úver v sume 34,- eur mesačne, elektrina 70,- eur mesačne, voda 40,- eur mesačne, plyn 50,- eur mesačne, internet a TV 20,- eur mesačne, hygiena a pranie 70,- eur mesačne. Je vlastníčkou trojizbového bytu, v ktorom býva s maloletým a so svojím partnerom. Pokiaľ ide o pomery na strane maloletého, má bežné potreby. Mimoriadne výdavky s ním matka nemá. Je zdravý.

4. Dospel k záveru, že boli splnené predpoklady pre zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, keďže obaja rodičia majú záujem o osobnú starostlivosť o maloletého a sú aj spôsobilí ho vychovávať a taktiež majú vytvorené vhodné bytové aj sociálne podmienky. Maloletý má k obom rodičom vytvorené silné emočné puto, pri oboch rodičoch sa cíti bezpečne a jeho zverením do striedavej osobnej starostlivosti budú zabezpečené jeho potreby tak, že to bude v jeho najlepšom záujme z hľadiska jeho ďalšieho zdravého psychického a fyzického vývinu. Zdrojom napätia a prípadných nezhôd nie je zlyhávajúca komunikácia medzi rodičmi, len odlišné názory na to, čo je v záujme maloletého dieťaťa. Súd nemohol vylúčiť striedavú starostlivosť pre nesúhlas medzi rodičmi. Obaja rodičia nemajú vzdialené bydliská, sú schopní zabezpečovať dopravu maloletého do tej istej materskej školy, čo maloletému zachováva jeho sociálne prostredie - kamaráti a záujmové aktivity. Matka aj otec sa takto budú vzájomne dopĺňať v starostlivosti o maloletého, maloletý takto nebude vystavený vzájomným konfliktom alebo deštruktívnej komunikácii a nebude zažívať negatívnu skúsenosť zo spoločného stretnutia rodičov, pretože rodičia ho budú odovzdávať do materskej školy, odkiaľ si ho potom druhý rodič preberie. Komunikácia medzi rodičmi funguje prostredníctvom sms správ alebo telefonicky, ktorú rodičia vnímajú

ako dostatočnú pre vzájomné fungovanie. Komunikácia medzi rodičmi nie je vždy ideálna, je zrejme, že dochádza medzi nimi ku stretom práve z dôvodu rozdielnosti ich pováh, ale v žiadnom prípade nemožno hovoriť o zásadných rozporoch, ktoré by neboli riešiteľné alebo majúce zásadný vplyv na výchovu maloletého a zabezpečovanie jeho potrieb. Je iluzórne očakávať takmer ideálny stav pre rozhodnutie na zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov pokiaľ ide o komunikáciu medzi rodičmi a tento častokrát neexistuje ani medzi rodičmi, ktorí dieťaťu zabezpečujú starostlivosť v spoločnej domácnosti. Úlohou rodičov, pokiaľ majú byť zodpovednými nositeľmi rodičovských práv a povinností, by však malo byť, aby sa k tomuto stavu svojim správaním aspoň približovali, a teda aby sa vzdali svojich vlastných egoistických záujmov a ich prioritou by mal byť záujem dieťaťa. Navyiac, v prípade vzniku problémov v komunikácii rodičov pri zabezpečovaní každodenných potrieb maloletého, je možné tieto riešiť formou odborného psychologického poradenstva. Zohľadnil aj doterajší spôsob realizácie styku otca s maloletým. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov a za akceptácie rovnoprávneho postavenia oboch rodičov v otázkach výchovy maloletého dieťaťa dospel k záveru, že je na mieste zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Počas letných prázdnin upravil osobnú starostlivosť rodičov o maloletého v týždňových intervaloch, keďže v tom čase bude maloletý už vekovo starší a bude mať absolvovaný prvý rok materskej školy a rodičia si tiež prípadne môžu naplánovať s maloletým týždňovú dovolenku. O odovzdávaní a preberaní maloletého dieťaťa súd rozhodol tak, že si ho rodičia budú odovzdávať a preberať v predškolskom zariadení, aby sa čo najviac eliminovali ich spoločné konflikty, ktoré by mohli vzniknúť. Keby sa dieťa nenachádzalo v predškolskom zariadení, budú si rodičia odovzdávať a preberať v mieste bydliska rodiča, ktorého osobná starostlivosť končí. Vianočné a Veľkonočné sviatky rodičia maloletého nežiadali upraviť s tým, že na tomto sa budú vedieť dohodnúť aj mimosúdne. Dospel tiež k záveru, že výživné v sume 150,- eur mesačne na maloletého je primerané osobným a zárobkovým možnostiam a schopnostiam rodičov, ako aj odôvodneným potrebám maloletého. Finančné pomery na strane otca sú priaznivejšie ako na strane matky, keďže otec je zamestnaný a matka nemala žiaden príjem. O náhrade trov konania rozhodol s odkazom na § 52 CMP.

5. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Uplatnila odvolací dôvod, že súd prvej inštancie jej nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok; ďalej len „CSP“), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (§ 365 ods. 1 písm. e) CSP), na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Namietala zistenie súdu, že dňa 12.09.2023 (v rozsudku nesprávne uvedený dátum 12.08.2023) sa nedohodli na styku, len otec trval na svojom, preto napokon súhlasila so skúškou ním požadovaného rozsahu, čo sa ukázalo ako nesprávne. Poprela, že by otcovi bránila v styku, len nesúhlasila s jeho rozsahom. Poukazovala na dominantné správanie otca, jeho vulgárne prejavy voči matke, a to aj v prítomnosti maloletého. Maloletý opakuje nadávky od otca, k partnerovi matky povedal, že „M. je hlupák“ s tým, že to má od otca. Správanie otca bolo zreteľné aj na pojednávaní, kedy matku označoval v podstate za príživníčku. Matku obťažuje neustálymi telefonátmi a sms správami. Nie je schopný žiadneho ústupku v prospech maloletého. Za týchto okolností nie je striedavá starostlivosť v záujme maloletého. Podľa matky je hlavným cieľom otca vyhnúť sa vyživovacej povinnosti a presadzovať svoje záujmy. Matka má partnera už dva roky a je schopná zabezpečiť maloletému stabilné rodinné zázemie, na rozdiel od otca, ktorá má krátkodobé známosti. Súd prvej inštancie sa týmito skutočnosťami nijako nezaoberal. Poukázala na situáciu, keď otec priviezol späť maloletého a tento plakal, lebo otec mal naňho veľmi kričať. Otec to odôvodnil tým, že maloletý neposlúchal celý víkend. Vzhľadom na výbušnú povahu otca je zrejme, že takéto situácie sa budú opakovať. Otec je jediným spoločníkom spoločnosti L., A., teda podniká, ale súd prvej inštancie vychádzal iba z ním deklarovaného príjmu zo závislej činnosti. V ďalšej časti preto namietala nesprávne právne posúdenie v dôsledku čoho súd nevykonal riadne dokazovanie vo vzťahu k určaniu vyživovacej povinnosti otca, keď mal uplatniť zákonnú domnienku podľa § 63 ods. 1 ZoR a vychádzať z príjmu otca vo výške 20-násobku životného minima, t.j. zo sumy 5 479,80,- eur mesačne, so zohľadnením jeho príjmu zo závislej činnosti. Podľa Metodiky – Výživné by tak pri uplatnení 18% z príjmu otca, pri jednej vyživovacej povinnosti, malo byť výživné stanovené vo výške vyše 1 100,- eur. Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal zročným výživným počnúc dňom podania vzájomného návrhu matky počnúc júnom 2023. Od mája 2022 otec neplatí žiadne výživné, a to napriek tomu, že rozsudok je v časti výživného vykonateľný. Nesúhlasila s úpravou styku počas letných prázdnin, ktorá

jednak táto nezodpovedá tomu s čím otec súhlasil na pojednávaní dňa 25.09.2024, tento styk zvýhodňuje otca o 6 dní a je v rozpore s odporúčaním znalkyne ohľadne striedania v kratších intervaloch, ako aj v rozpore s návrhom kolízneho opatrovníka, ktorý navrhol ponechať bežný styk aj počas letných prázdnin. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, eventuálne aby zmenil rozsudok tak, že zverí maloletého do osobnej starostlivosti matky. Právo zastupovať maloletého a spravovať jeho majetok zveril obom rodičom. Upravil styk otca s maloletým tak, že tento je oprávnený stretať sa s maloletým každý týždeň od stredy od 16:00 hod. do štvrtku 16:00 hod. a každý párný týždeň od piatku od 16:00 hod. do nedele 16:00 hod. Otec je oprávnený stretať sa s maloletým počas letných prázdnin od 01.07. od 9:00 hod. do 07.07. do 17:00 hod. a od 01.08. od 9:00 hod. do 07.08. do 17:00 hod. Matka bude povinná dieťa na odovzdanie pripraviť v mieste svojho bydliska na začiatku styku a otec bude povinný dieťa matke vrátiť v mieste jej bydliska na konci styku. Zároveň, aby otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 500,- eur mesačne vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky a povinnosť zaplatiť zameškané výživné v sume 8 350,- eur, resp. k času rozhodovania odvolacieho súdu, a to v lehote 3 dní od doručenia rozsudku.

6. K odvolaniu matky sa vyjadril otec tak, že je nedôvodné, keďže súd vykonal riadne dokazovanie a svoje závery podrobne odôvodnil. Matka neuviedla žiaden relevantný dôvod v neprospech striedavej starostlivosti. Neustále sa vracia do minulosti, pričom tieto okolnosti nie sú spôsobilé ovplyvniť právo maloletého na starostlivosť zo strany oboch rodičov v rovnakom rozsahu, keď aj závery znaleckého dokazovania jednoznačne svedčia v prospech takejto formy starostlivosti. Skutočným dôvodom, pre ktorý matka odmieta striedavú starostlivosť je jej silná citová naviazanosť na maloletého a jej záujem na výživnom od otca, aby nemusela naďalej pracovať. Spochybňovanie jeho výchovného vplyvu na maloletého nie je na mieste, keď spolu trávajú plnohodnotný čas, majú vytvorené citové väzby tak medzi sebou i širšou rodinou otca. S maloletým bol 7 mesiacov na rodičovskej dovolenke z dôvodu zlého psychického stavu matky. Matka sa vedela spoľahnúť na otca ohľadne starostlivosti, keď bol maloletý chorý a ona vzápätí ochorela, kedy bol maloletý u otca súvisle 5 nocí za sebou, čo svedčí o dôvere matky, že sa o maloletého postará. K situácii kedy mal maloletý plakať uviedol, že dôvodom bola skutočnosť, že maloletý nechcel ísť späť k matke. Pri úprave styku počas letných prázdnin sa práve snažil vyjsť v ústrety matke. V čase letných prázdnin už bude maloletý starší a nebude mu robiť problém so striedaním v dlhších intervaloch, keď napokon aj znalkyňa iba na začiatku neodporučila striedanie po 7 dňoch. Nevylúčil ani dohodu s matkou ohľadne iných intervalov. Na výžive maloletého sa podieľa vecnými plneniami. Matka dlhodobo žije s partnerom v spoločnej domácnosti, ale odmieta uviesť jeho príjem. Sama nemá záujem pracovať a zabezpečiť si tak príjem na uspokojovanie potrieb maloletého. Mal za to, že svoje príjmy riadne zdokladoval a súdom určené výživné zodpovedá jeho schopnostiam a možnostiam. Navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

7. Matka sa v následnom vyjadrení pridrižovala svojich tvrdení. Zdôraznila, že styk otca s maloletým sa vykonáva na základe neodkladného opatrenia, maloletý je naň zvyknutý a je v jeho prospech. Skutočnosť, že súhlasila s úpravou odlišnou svedčí o jej zdravom prístupe k výchove syna, keď koná v súlade s jeho potrebami (v čase jeho choroby) a nie tak ako sa snaží naznačiť otec, keď hovorí o jej silnej citovej pripútanosti k synovi. Tým, že nepracuje, má možnosť plne sa venovať synovi, čo si otec vôbec neváži. Má však záujem pracovať, zatiaľ však nebola úspešná v nájdení práce. Nevidela dôvod pre predkladaniu príjmu jej partnera, ktorý na rozdiel od otca nemá vyživovaciu povinnosť k maloletému. Je to otec, ktorý má riadne zdokladovať svoje príjmy z podnikania za účelom zhodnotenia jeho majetkových pomerov. Opísala situáciu, kedy maloletý plakal pri odovzdávaní otcovi, pričom otec opätovne nadával v prítomnosti maloletého a urážal ju. Zotrvála na odvolacom návrhu.

8. Kolízny opatrovník zotrval na svojom záverečnom návrhu.

9. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas

verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie matky je z časti dôvodné.

10. Predmetom odvolacieho konania bolo preskúmať či odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, a teda či súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým záverom a vec správne právne posúdil, keď upravil pomery rodičov k maloletému tak, že ho zveril do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, upravil styk rodičov počas letných prázdnin s preberaním/odovzdávaním maloletého preferenčne v predškolskom zariadení, inak v bydlisku rodiča, ktorého starostlivosť končí, určil otcovi prispievať na výživu 150,- eur mesačne a návrh matky na zverenie maloletého do jej osobnej starostlivosti a určenie výživného zo strany otca zamietol.

11. Podstatu odvolacích námietok matky tvorí jej nespokojnosť so zverením maloletého do striedavej osobnej starostlivosti, keďže táto je podľa jej názoru v rozpore s jeho najlepším záujmom. Preto navrhla jeho zverenie do jej osobnej starostlivosti s úpravou styku otca s maloletým každý párný víkend od piatka do nedele a každý týždeň od stredy do štvrtka, ako aj s úpravou styku otca s maloletým počas letných prázdnin.

12. Odvolací súd preberá skutočný stav zistený súdom prvej inštancie, ktorý dospel k správny zisteniam, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre rozhodnutie vo vzťahu k otázke zverenia maloletého a ani s prihliadnutím na odvolacie námietky matky nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie v tejto časti odchyliť, pretože rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje v tejto časti za presvedčivo odôvodnené a vecne správne. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dopĺňa nasledovné:

13. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

14. Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

16. V článku 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa.

17. V zmysle čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

18. Podľa § 24 ods. 1, 3, 4 a 5 ZoR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o

dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

19. Podľa § 25 ods. 2 ZoR ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

20. Podľa § 28 ods. 1 až 3 ZoR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa, správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti vykonáva jeden z rodičov, ak druhý z rodičov nežije alebo je neznámy. Platí to aj v prípade, ak jeden z rodičov bol pozbavený rodičovských práv a povinností, ak mu bol výkon jeho rodičovských práv a povinností obmedzený alebo pozastavený. Ak je jeden z rodičov obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, druhý rodič vykonáva rodičovské práva a povinnosti sám len v takom rozsahu, v akom je spôsobilosť prvého rodiča na právne úkony súdom obmedzená.

21. Podľa § 62 ods. 1 až 6 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností, majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

22. Podľa § 75 ods. 1 ZoR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

23. Podľa § 77 ods. 1 ZoR právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

24. Striedavá osobná starostlivosť kladie na rodičov ľudské i osobnostné požiadavky, ak ju však rodičia dokážu kultivovane zvládnuť, potom sa výrazne zvyšuje predpoklad, že láskyplný a produktívny vzťah dieťaťa k obom rodičom zostane zachovaný. Preto v prípade takéhoto návrhu rodiča musí súd primárne skúmať splnenie všetkých zákonných kritérií.

25. Prvým zákonným kritériom striedavej osobnej starostlivosti je, že obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať. Nespôsobilosť rodiča dieťa vychovávať je daná najmä jeho zdravotným stavom, fyzickým

alebo psychickým, nevhodnou kvalitou jeho výchovného prostredia, neexistujúcim, nedostatočným alebo nevhodným prostredím v domácnosti rodiča a pod. Druhým takýmto kritériom je, že obidvaja rodičia majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem. Nemožno nariadiť striedavú osobnú starostlivosť v prípade, ak o ňu nemajú záujem obidvaja rodičia, teda proti vôli rodiča, ktorý sa o dieťa osobne starať nechce a žiada len právo styku s dieťaťom, nanútenie osobnej starostlivosti nemôže byť na prospech dieťaťa. ZoR vyslovene však pripúšťa možnosť, že súd nariadi striedavú starostlivosť i proti vôli jedného z rodičov. Tretím kritériom je, že striedavá starostlivosť je v záujme dieťaťa. Medzi dôležité kritériá posudzovania záujmu maloletého dieťaťa patria predovšetkým: 1. citové väzby dieťaťa, 2. vývinové potreby, 3. stabilita budúceho výchovného prostredia, 4. schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Podľa § 24 ods. 5 ZoR je záujmom dieťaťa v tomto ohľade najmä právo maloletého na zachovanie jeho vzťahu k oboj rodičom. Súd musí dbať, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany oboch rodičov, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Je potrebné každému z rodičov poskytnúť dostatok vlastného priestoru na výchovné pôsobenie na dieťa. Typickými prípadmi rodičov, ktorí nie sú vhodní na striedavú starostlivosť sú rodičia, ktorí pôsobia na osobnosť dieťaťa alebo na jeho výchovu negatívne. Vnásajú do výchovy dieťaťa nestabilitu, maria správne výchovné pôsobenie druhého rodiča, vytvárajú tlak na psychiku dieťaťa, podporujú v dieťati nesprávne návyky a pod. Striedavá starostlivosť tiež nie je vhodným riešením v prípade, ak nevyhovuje osobnosti dieťaťa. Štvrtým kritériom je, že takto budú lepšie zaistené potreby dieťaťa. V danom prípade je potrebné sledovať motív každého rodiča, pre ktorý chce realizovať osobnú starostlivosť. Dieťa by sa nemalo stať rukojemníkom svojich rodičov v ich vzájomnej nenávisti. Rodičia by mali byť schopní spolupracovať aspoň v nevyhnutnej miere pri zaisťovaní potrieb dieťaťa a nevytvárať pre dieťa hostilné prostredie. Počas konania sa súd musí pokúsiť o odstránenie negatívnych vplyvov a sledovať účinnosť prijatých opatrení. V prípade splnenia všetkých špecifikovaných zákonných podmienok kumulatívne by striedavá starostlivosť mala v praxi predstavovať po rozpade partnerského vzťahu rodičov jednu z najpodstatnejších alternatív riešenia pre deti, práve z pohľadu vyššie zákonmi a medzinárodnými dohovormi citovanými ustanoveniami o najlepšom záujme dieťaťa, ktorý je potrebné vždy primárne sledovať.

26. Na základe uvedeného matka namietala splnenie kritéria „záujmu maloletého“ z dôvodu nepriaznivého výchovného vplyvu otca, ktorého správanie je autoritatívne, vulgárne voči matke, a to aj v prítomnosti maloletého, k čomu sa súd prvej inštancie opomenul vyjadriť.

27. Odvolací súd nemieni zľahčovať vnímanie matky, či prípadné nevhodné správanie otca, ale všeobecné tvrdenia matky vo vzťahu k obmedzeniu práva maloletého na výchovu zo strany oboch rodičov, či k obmedzeniu práva otca na osobnú starostlivosť a výchovu syna neobstoja. Vzťah rodičov maloletého bol ukončený práve pre ich rozdielnosť pováh, či nespokojnosť so spolužitím, preto je pochopiteľné, že matka sa nestotožňuje so správaním otca, či povahovými vlastnosťami, ktoré mu vytýka. Je samozrejmé, že ani údajná autoritatívna povaha otca, či jeho správanie po rozpade vzťahu v roku 2022 (údajné natáčanie na kameru, opakované posielanie správ a pod.) nemôžu byť dôvodom pre obmedzenie jeho práva na výchovu maloletého. Nevhodné označenie priateľa matky nemožno schvaľovať, ale ani takéto jednotlivé zlyhanie nepreukazuje záujem maloletého na jeho zverení do výlučnej starostlivosti matky. Plač je prirodzenou súčasťou detstva, najmä za konfliktného nastavenia rodičov, ktoré dieťa samozrejme vníma. Navyše, plač maloletého pri preberaní/odovzdávaní nesvedčí v prospech návrhu matky, keď otec naopak tvrdil, že maloletý plakal z dôvodu, že chcel ostať s ním. Odvolací súd nepodporuje otca ani v prípadnom vulgárnom správaní voči matke, ale v tomto smere matka okrem všeobecného hodnotenia otca neuviedla žiadne také okolnosti, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu v neprospech rovnomernej starostlivosti oboch rodičov. Pokiaľ sa rodič takýchto vyjadrení, či správania dopúšťa voči druhému rodičovi v prítomnosti maloletého dieťaťa, dáva mu týmto vzor správania do jeho budúcich vzťahov, majúcich význam pre naplnený a šťastný život. Preto je na každom z rodičov, aby si uvedomili, že jedine vzájomným prejavovaním úcty a rešpektu dosiahnu pokoj a harmóniu v detstve ich maloletého dieťaťa. V opačnom prípade dieťa vystavujú opakovaným a vedomým zraneniam s negatívnym vplyvom na jeho psychické, emocionálne i fyzické prežívanie.

28. Skutočnosť, že otec nemá partnerku, resp. sa mu nedarí nájsť vhodnú partnerku sama o sebe nepredstavuje nestabilné výchovné prostredie pre maloletého. Tým by potencionálne mohlo byť vnášanie nestability do výchovy maloletého dieťaťa, na ktorú skutočnosť matka síce poukazovala, ale okrem vyššie uvedeného z jej tvrdení nevyplýva, v čom konkrétne má spočívať marenie jej výchovných

postupov vo vzťahu k maloletému. V rámci znaleckého dokazovania i v rámci šetrenia pomerov bol aj otec hodnotený ako rodič spôsobilý a schopný zabezpečiť plnohodnotnú starostlivosť o maloleté dieťa. Nemožno očakávať, že rodič automaticky súhlasí, resp. prevezme výchovné metódy druhého rodiča, o to viac, že pôsobením každého z rodičov má dieťa možnosť vnímať rolu matky (ženy) i otca (muža) vo svojom živote. Úlohou rodičov v tomto smere je snažiť sa o dostatočnú komunikáciu a pochopenie vnímania druhého rodiča, vždy z pohľadu najlepšieho záujmu dieťaťa.

29. Pokiaľ matka namietala aj nedostatky v komunikácii, či vzájomnom rešpekte, tak ani tieto nemôžu viesť k vylúčeniu striedavej starostlivosti, pretože by išlo o ústupok vzájomnej rivalite rodičov a otvoril by sa priestor na zneužitie postavenia rodiča, ktorý mal doteraz dieťa v starostlivosti. Zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti môže byť práve podnetom na posilnenie komunikácie a spolupráce rodičov. Harmonická komunikácia rodičov je ideálnym predpokladom striedavej starostlivosti. Zároveň však platí, že takýto stav bude v situácii po rozchode rodičov, či aj dlho po ňom (niekedy dokonca navždy) žiaľ skôr výnimkou než pravidlom. Preto by mala byť úroveň komunikácie posudzovaná vo vzťahu k výmene informácií, ktoré si vyžaduje model striedavej starostlivosti oproti starostlivosti výlučnej osobnej starostlivosti (pozri napr. Nález ÚS ČR I. ÚS 3065/21).

30. V prejednávanej veci sa rodičia dobrovoľne podrobili poradenstvu zameranému na zlepšenie komunikácie, pričom u oboch rodičov bolo pozitívne ocenené, že v prítomnosti maloletého sa snažili konfliktom predchádzať a ich komunikácia bola na formálnej úrovni, spĺňajúca pravidlá slušnej, rešpektujúcej komunikácie. Z uvedeného dôvodu nemá ani odvolací súd za preukázané, že rodičia nie sú schopní komunikovať aspoň na úrovni výmeny informácií potrebných pre realizáciu striedavej osobnej starostlivosti, keď takéto problémy ani sama netvrdila.

31. Matkou tvrdená motivácia otca spočívajúca vyhnutiu sa vyživovacej povinnosti taktiež neobstojí, keď podľa § 62 ods. 6 ZoR ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Z uvedeného plynie, že súd aj pri striedavej starostlivosti výživné spravidla určí, tak ako tomu bolo aj v prejednanom prípade. Môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje. Prihliadnutie na pomer osobnej starostlivosti je potrebné vykladať tak, že rodič si počas nej plní vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, len nie v peňažnej forme k rukám druhého rodiča, preto je aj táto odvolacia námietka matky nedôvodná.

32. Preberanie/odovzdávanie maloletého má podľa výroku III. rozsudku prebiehať preferenčne v predškolskom zariadení, inak v mieste bydliska rodiča, ktorého osobná starostlivosť končí. Matka k uvedenej úprave nevzniesla konkrétne námietky a ani odvolací súd nevzhladol z úradnej povinnosti žiaden dôvod pre zmenu, či zrušenie rozsudku v tejto časti.

33. Na základe uvedeného je odvolanie matky vo vzťahu k výrokom I. a III. rozsudku nedôvodné a odvolací súd tieto výroky ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

34. Odvolací súd sa stotožnil s návrhom matky, že výrok II. rozsudku je potrebné zrušiť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia v dôsledku čoho súd prvej inštancie nezistil skutočnosti potrebné pre úpravu styku rodičov s maloletým počas letných prázdnin, keď konštatoval, že v období letných prázdnin bude maloletý starší. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Vzhľadom k tomu, že súd prvej inštancie vychádzal z predpokladu, ktorý mal nastať až v budúcnosti, nezistil skutočný stav pripravenosti maloletého na takto upravený styk v čase vyhlásenia rozsudku, o to viac, že súdom zvolená úprava v danom kolidovala s odporúčaním znalca, či návrhom kolízneho opatrovníka.

35. Rovnako tak námietka matky vo vzťahu k určení vyživovacej povinnosti otca je dôvodná. Súd prvej inštancie opomenul zistiť príjmy otca z podnikateľskej činnosti, keďže je nielen zamestnancom, ale aj jediným spoločníkom spoločnosti L., A. (odsek 44 rozsudku). U matky sa uspokojil s konštatovaním, že nemá žiaden príjem, teda neuplatnil princíp jej potenciality (odsek 45). U maloletého nevyčísľil jeho pravidelné a mimoriadne výdavky (odsek 46). Preto ak uzavrel, že určené výživné zodpovedá (o.i.) odôvodneným potrebám maloletého a finančné pomery otca sú priaznivejšie ako pomery matky, jeho závery je potrebné považovať sú predčasné. Navyše, z odôvodnenia rozhodnutia nevyplýva

akými kritériami sa riadil pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, keď iba konštatovanie o jeho primeranosti nemožno považovať za dostatočné. Správne tiež matka namietala, že súd prvej inštancie opomenul venovať akúkoľvek pozornosť jej vzájomnému návrhu na určenie výživného. Maloletý bol pritom v čase vyhlásenia rozsudku v osobnej starostlivosti matky s upraveným stykom otca. Výroky vo vzťahu k výživnému sú zároveň zmätočné, keďže vo výroku IV. súd jednak určil vyživovaciu povinnosť otca a vo výroku V. matkin návrh na určenie výživného otcovi zamietol. Pokiaľ mienil zamietnuť matkin návrh na určenie výživného do času právoplatnosti rozsudku (odkedy by mal byť v zmysle výroku IV. povinný platiť výživné otec vo výške 150,- eur mesačne), mal určiť obdobie, počas ktorého matkin návrh na určenie výživného považoval za nedôvodný. V tejto časti však absentuje akékoľvek odôvodnenie.

36. Neuniklo odvolaciemu súdu, že súd prvej inštancie nerozhodol o celom predmete konania, keď nerozhodol o zastupovaní a spravovaní majetku maloletého v súlade s návrhmi rodičov.

37. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., IV. a V. v zamietajúcej časti určenia výživného zo strany otca a závislom výroku VI. zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP a vec mu v zrušenom rozsahu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po vrátení veci tak povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní postupovať tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná. Súd prvej inštancie bude postupovať v súčinnosti s účastníkmi konania s cieľom zistiť skutočný stav veci.

38. Výrok V. v zamietajúcej časti návrhu matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti bolo potrebné zrušiť, keďže vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd nie je viazaný návrhom účastníkov a dôvod na vyhlásenie takejto výroku neexistoval (§ 23 ods. 2 CMP a per analogiam § 389 ods. 1 písm. d) CSP).

39. Vychádzajúc z uvedených skutočností mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v zrušených výrokoch nedostatočne zistil skutočný stav veci, nevykonal dôkazy, ktoré mal vykonať z úradnej povinnosti a boli významné pre rozhodnutie a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Závery súdu sú preto minimálne predčasné.

40. Preto súd prvej inštancie sa oboznámi s aktuálnymi návrhmi účastníkov vo vzťahu k vyživovacej povinnosti rodičov, úprave styku rodičov počas prázdnin a sviatkov a predovšetkým sa pokúsi viesť rodičov k uzatvoreniu rodičovskej dohody. Posúdi rozsah rodičmi navrhovaného styku z pohľadu aktuálneho veku dieťaťa, ktorého zvýšenie v čase vyhlásenia rozsudku vykladal v prospech ním zvolenej úpravy styku. Za účelom posúdenia vyživovacej povinnosti rodičov súd prvej inštancie zabezpečí a následne vyhodnotí dôkazy o príjme rodičov zo závislej činnosti a z iných zdrojov, s uplatnením potenciality v prípade matky, ktorá nedosahovala príjem, vrátane príjmu z podnikateľskej činnosti otca, daňového bonusu, poberania prídavkov na dieťa, to všetko za obdobie spravidla dvanásť mesiacov pred začatím určenia vyživovacej povinnosti do rozhodnutia; zohľadní zmenu pomerov v rámci konania; neopomenie vzájomný návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti, zistí majetkové pomery a výdavky rodičov a maloletého. Pri určení vyživovacej povinnosti súd prvej inštancie zohľadní aj podiel osobnej starostlivosti rodiča o maloletého a ktorý z rodičov uhrádza pravidelné výdavky, najmä v súvislosti s predškolským zariadením a zdravotnou starostlivosťou. Odvolací súd v tomto smere dáva do pozornosti súdu Metodiku – Výživné. Súd prvej inštancie rozhodne o zastupovaní a spravovaní majetku maloletého. Svoje nové rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby úvahy súdu k týmto záverom vedúce, boli logické a presvedčivé. V novom rozhodnutí súd rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

41. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je podľa § 421 C.s.p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C.s.p.).